នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក- (អ.ជ.ស.ប.)

ភាគីដាក់ឯកសារ: លោក ខៀវ សំផន

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម: **បារាំង**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ៥ កក្កដា ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ (ឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់)**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ អ.ជ.ស.ប៖ **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្តោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 07-Jul-2011, 10:32
CMS/CFO: Ly Bunloung

សំណើសុំដាក់បន្ថែមសាក្សីទៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបណ្ដោះអាសន្ន សម្រាប់ដំណាក់កាលដំបូងៗនៃការជំនុំជម្រះ

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន

លោក ស សូវ៉ាន

លោក Jacques VERGES

អ្នកជំនួយការ

លោកស្រី សេង សុជាតា

លោកស្រី Marie CAPOTORTO

លោក Shéhérazade BOUARFA

លោក Archibald CELEYRON

ផ្ញើជូន៖

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម ធូ មណី

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី៖

លោក ពេជ អង្គ

លោកស្រី Elisabeth SIMONNEAU FORT

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

I. សេចក្តីផ្តើម

១. កាលពីថ្ងៃទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជូនដំណឹងដល់ភាគីនៃសំណុំរឿង ០០២ អំពីបញ្ជីឈ្មោះបណ្តោះអាសន្នរបស់សាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញ ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានបំណងកោះហៅឲ្យចូលខ្លួនមកបង្ហាញខ្លួន នៅក្នុងដំណាក់កាលទាំងបួនដំបូងនៃការជំនុំជម្រះ[1]។

២. ដោយយល់ឃើញថា បញ្ជីឈ្មោះនេះជាបញ្ជីឈ្មោះបណ្តោះអាសន្ន ហើយក្នុងតំណាក់កាលនេះ ពុំមានសាក្សីណាមួយត្រូវបានបដិសេធចោល[2] អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទុកលទ្ធភាពឲ្យភាគីក្នុងការដាក់សាក្សីបន្ថែមចូលទៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះនេះ យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ៥ ខែ កក្កដា[3] ពោលគឺ "ធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីធានាបានថា ពុំមានសាក្សីណាម្នាក់ ឬអ្នកជំនាញសំខាន់ និងសំខាន់បំផុតណាម្នាក់ ត្រូវបានគេភ្លេចដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះនោះឡើយ"[4]។

៣. ពេលនេះ លោក ខៀវ សំផន សូមជូនដំណឹងអំពីបញ្ជីឈ្មោះសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ដែលលោកយល់ឃើញថាវាមានសារៈសំខាន់ ដោយផ្តល់នូវហេតុផលយ៉ាងខ្លីនៅក្នុងផ្នែកនៃឧបសម្ពន្ធទាក់ទងនឹងបញ្ជីឈ្មោះនេះ។

II. កិច្ចពិភាក្សា

---

[1] អត្ថបទប្រតិចារឹកសវនាការ សំណៅមិនទាន់កែសម្រួល ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ៨ និង ៩។

[2] អត្ថបទប្រតិចារឹកសវនាការ សំណៅមិនទាន់កែសម្រួល ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ១ L. ១១ ដល់១៦ និង២០ ដល់ ២២។

[3] អត្ថបទប្រតិចារឹកសវនាការ សំណៅមិនទាន់កែសម្រួល ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ២ L.២៤ ទំព័រ៥១ L. ២២។

[4] អត្ថបទប្រតិចារឹកសវនាការ សំណៅមិនទាន់កែសម្រួល ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ២ L.២០ ដល់២៥ និងទំព័រ ៣ L. ១ ដល់៣។

Original FR: 00711687-00711690

៤. ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងអង្គសវនាការរួចមកហើយ[5] លោក ខៀវ សំផន បានធ្វើការសន្និដ្ឋានថា សាក្សីមួយភាគធំដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបណ្ដោះអាសន្នរបស់អង្គជំនុំជម្រះ គឺជាសាក្សីដែលបានជ្រើសរើសដោយភាគីសហព្រះរាជអាជ្ញា (ដែលមានចំនួនរហូតដល់ ៩៣,៧៥ ភាគរយ)[6]។

៥. លោក ខៀវ សំផន ក៏បានបញ្ជាក់ឲ្យដឹងផងដែរថា លោកនឹងធ្វើការសហការយ៉ាងពេញទំហឹងជាមួយអង្គជំនុំជម្រះ ក្នុងកិច្ចដំណើរការស្វែងរកការពិត។ ក៏ប៉ុន្តែ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ វាជាការចាំបាច់ដែលអង្គជំនុំជម្រះត្រូវស្ដាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ដែលលោកស្នើឡើងនោះ។

៦. ពិតមែនតែអង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ជាច្រើនលើកច្រើនសាហើយថា ពុំមានសាក្សីណាម្នាក់ត្រូវបានគេបដិសេធចោលឡើយ[7]។ ក៏ប៉ុន្តែ វាជាការលំបាកខ្លាំងណាស់ក្នុងការរំពឹងទុកថា សាក្សីដែលពុំមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបណ្ដោះអាសន្នរបស់អង្គជំនុំជម្រះ នឹងអាចមានឱកាសផ្ដល់សក្ខីកម្មនៅក្នុងតំណាក់កាលក្រោយៗនៃការជំនុំជម្រះ ក្នុងខណៈដែលពុំមានការបញ្ជាក់ណាមួយអំពីចំនួនរបស់ពួកគេ និងខ្លឹមសារនៃសក្ខីកម្មដែលពួកគេត្រូវផ្ដល់នោះ។

៧. វាអាចថា សាក្សីមួយចំនួនដែលបានស្នើឡើងដោយលោក ខៀវ សំផន មានលក្ខណៈសមហេតុសមផលសម្រាប់ដំណាក់កាលក្រោយៗនៃការជំនុំជម្រះសេចក្ដី។ ជាក់ស្ដែង សាក្សីទាំងនោះបានបង្ហាញនូវសារៈសំខាន់របស់ខ្លួនរួចទៅហើយនៅក្នុងដំណាក់កាលទាំងបួនដំបូងនៃការជំនុំជម្រះនោះ[8]។

---

[5] អត្ថបទប្រតិចារឹកសវនាការ សំណៅមិនទាន់កែសម្រួល ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ២៣ ដល់២៥។

[6] ទាក់ទងចំនួនសរុបនៃសាក្សី ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញ៖ **៩៤,៦៤% ត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយភាគីសហព្រះរាជ អាជ្ញា**។

[7] អត្ថបទប្រតិចារឹកសវនាការ សំណៅមិនទាន់កែសម្រួល ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ១ L. ១១ ដល់១៦។

[8] ដំណាក់កាលទាំងបួនដំបូងនៃការជំនុំជម្រះក្ដីគឺ៖ ១). ទម្រង់នៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ២). តួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទម្នាក់ៗនៅក្នុងសម័យមុនការកើតមាននូវរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយគិតទាំងកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រគល់តួនាទីទាំងនោះដល់ពួកគេផងដែរ ៣). តួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទម្នាក់ៗក្នុងជួររដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេម្នាក់ៗ វិសាលភាពនៃអំណាចរបស់ពួកគេ និងខ្សែរយៈទាក់ទងពេញមួយសម័យកាលនោះ ដែលស្ថិតក្រោមយុត្តាធិការតាមពេលវេលា (*rationae temporis*) របស់ អវតក និង ៤). គោលនយោបាយដែលត្រូវបានអនុម័ត និងអនុវត្តដោយរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងវិស័យទាំងឡាយដែលបានកំណត់ដោយដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ។ សូមពិនិត្យមើលជាឧទាហរណ៍ "អនុសាសន៍ដែលផ្ដល់សម្រាប់ការត្រៀមរៀបចំសវនាការបឋម និងដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបញ្ជីឈ្មោះសាក្សីដែលបានស្នើឡើង" ថ្ងៃទី ៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ E93 ឬ T. ថ្ងៃទី ៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ទំព័រ ៥៣ និង ៥៤។

Original FR: 00711687-00711690

៨. លោក ខៀវ សំផន បានបង្ហាញនូវហេតុផលរបស់លោកយ៉ាងខ្លីពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសាក្សី ទាំងសាក្សីដែលបានស្តាប់យកចម្លើយដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតរួចហើយ (ឧបសម្ព័ន្ធ ១) ទាំងសាក្សីដែលពុំទាន់ត្រូវបានស្តាប់យកចម្លើយ (ឧបសម្ព័ន្ធ ២)។

៩. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងអាចសន្និដ្ឋានថា សាក្សីទាំងឡាយដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីនៃឧបសម្ព័ន្ធ ១ ពុំត្រូវបានបដិសេធដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាឡើយ។ ដោយឡែក សាក្សីមួយចំនួនតូចដែលមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីនៃឧបសម្ព័ន្ធ ២ ត្រូវបានបដិសេធដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា។ ម្យ៉ាងទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាបានឯកភាពថា សាក្សី និងអ្នកជំនាញទាំងឡាយដែលបានស្នើឡើងដោយលោក ខៀវ សំផន ហើយដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាពុំបានធ្វើការបដិសេធ "អាចនឹងផ្តល់នូវមូលដ្ឋានភស្តុតាងសមស្រប និងគួរឲ្យជឿបាន ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអង្គហេតុសំខាន់ៗដែលបានលើកឡើងក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ"[9]។

១០. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងប្រហែលជានឹងអាចវាយតម្លៃបានថា សាក្សីមួយចំនួនក្នុងចំណោមសាក្សីទាំងនោះអាចនឹងរឹតតែមានសារៈសំខាន់ សម្រាប់ដំណាក់កាលនៃការជំនុំជម្រះក្រោយៗ ដោយមានតែអង្គជំនុំជម្រះមួយគត់ដែលអាចដឹងអំពីបញ្ហានេះ។ ក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ សាក្សីទាំងនេះត្រូវតែបានធ្វើការស្តាប់យកចម្លើយ ដើម្បីធានា ឲ្យការកាត់សេចក្តីប្រព្រឹត្តទៅបានល្អ និងប្រកបដោយយុត្តិធម៌។

ហេតុដូច្នេះ

១១. សហមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន សូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖

ដាក់បន្ថែមសាក្សីទាំងឡាយដែលបានស្នើឡើងដោយលោក ខៀវ សំផន ទៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះបណ្តោះអាសន្ន ទាក់ទងទៅនឹងដំណាក់កាលទាំងបួនដំបូងនៃការជំនុំជម្រះ ហើយធ្វើការកោះហៅសាក្សីទាំងនោះឲ្យចូលមកបង្ហាញខ្លួនក្នុងដំណាក់កាលក្រោយៗនៃសវនាការជំនុំជម្រះ។

---

[9] " អញ្ញត្រកម្មរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលតាមរយៈនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានជំទាស់ទៅនឹងសំណើសុំឲ្យមានការចូលខ្លួនរបស់អ្នកជំនាញ និងសាក្សីមួយចំនួន ធ្វើឡើងដោយភាគីដទៃទៀត ដោយមាន ១១ ឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់" ថ្ងៃទី ៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១។ ឯកសារលេខ D9/14/1/1។ កថាខណ្ឌ ៣៩។

Original FR: 00711687-00711690

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

និងដើម្បីយុត្តិធម៌

	មេធាវី សរ សុវាន មេធាវី Jacques VERGÈS	ភ្នំពេញ ប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា

Original FR: 00711687-00711690